

регулювати попит на продовольство, і як наслідок, стимулювати розвиток галузей тваринництва з урахуванням усіх підходів до інтеграції його у аграрне виробництво.

Список використаних джерел:

1. Wang L., Tan H. Agricultural Economic Risk Forecast Based on Data Mining Technology. 2022. DOI 10.1155/2022/3684736 <https://cutt.ly/UG30t57>; 2. Тюхненко Н.А., Карунас С.А. Інструменти та методи державного регулювання сільськогосподарського виробництва. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2011. № 1. С. 47–50; 3. Охріменко І.В., Вдовенко Н. М., Овчаренко Є. І., Гнатенко І. А. Інновації в системі стратегічного управління безпекою національної економіки в умовах ризиків та невизначеності глобалізації. Економіка та держава. 2021. № 8. С. 4–9. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.8.4; 4. Могильний О. М. Регулювання аграрної сфери. Ужгород: ІВА, 2005. 400 с.; 5. Сус Л.В. Реалізація фінансової державної підтримки виробництва продукції тваринництва в Україні. Вісник ЖНАЕУ. 2014. № 2. Т. 2. С. 182–193.

Волобуєв В.В. здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії*
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, Україна

Визначення педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до проектного управління

Фактор управління є пріоритетним атрибутом професійної діяльності офіцерів-прикордонників. Тому ми звернулись до проблеми формування професійної готовності до проектного управління майбутніх офіцерів-прикордонників, адже цілком очевидно, що прикордонне відомство потребує кардинального реформування та модернізації, так як враховуючи пріоритетність виконання покладених на відомство завдань, важливо удосконалити зміст професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників саме у сфері готовності до управління, і зокрема до реалізації проектного управління. Цей вид управління виник як результат практичної діяльності, і прикута до нього увага пояснюється тим, що саме воно дало змогу удосконалити управлінські та організаційні процеси.

Нами було розглянуто декілька важливих категорій, що сьогодні використовують науковці-педагоги – компетентність, здатність, підготовленість та готовність. З-поміж цих понять ми обрали саме готовність, що виступає як результат підготовки, як дещо ширша дефініція ніж компетентність. У психологічних та педагогічних дослідженнях готовність виступає багатоплановим поняттям. О. Костюченко зазначає, що готовність можна представити у такому вигляді: потреба у поєднанні зі знаннями та вміннями [5], Т. Бунєєв визначав готовність як комплекс інтелектуальних, емоційно-вольових

---

* Науковий керівник – К. Ю. Тушко, доктор педагогічних наук, професор

та мотиваційних якостей і військово-професійного блоку знань, умінь та навичок, що уможливають ініціативність офіцера, творчість, та сміливість за управлінські рішення [4]. Тобто, поняття готовність означає кінцевий результат професійної підготовки, що є інтегральним особистісним утворенням з когнітивного, мотиваційного, емоційного та діяльнісного компонентів. Водночас готовністю є певний рівень психіки, що є основою високих показників досягнень і є залежним від інформації, можливостей щодо зміни ситуації [1-3; 6].

Проектне управління у прикордонній службі вимагає від офіцера-прикордонника виконати роль неофіційного проектолога-управлінця, котрий повинен знати основи управління, соціології, теорії інформації, комунікації, володіти рівнем корпоративної культури, вміти передавати інформацію та розподіляти різноманітні функції між членами проекту, контролювати їх, визначати відповідність між членами проекту та завданнями, що необхідно виконати.

Тому, нами запропоновано розцінювати професійну готовність до проектного управління майбутніх офіцерів-прикордонників не як процес та результат, але як умову результативної реалізації можливостей та потенціалу офіцера-прикордонника щодо здійснення в органах охорони державного кордону проектного управління.

Професійна готовність до проектного управління майбутніх офіцерів-прикордонників - професійно важлива особистісна характеристика, що уможливлює реалізацію проектного підходу в управлінській діяльності.

Зважаючи на визначення професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до проектного управління (далі - ПГМОППУ), вважаємо за необхідне конкретизувати педагогічні умови її формування.

Враховуючи те, що дослідники вкладають у дефініцію «умова» різний зміст: обставини, що дає змогу здійснювати, створювати або утворювати щонебудь; обставина, специфіка об'єктивної дійсності задля реалізації чого-небудь; комплекс правил для певної галузі життя, що повинні забезпечити нормальне функціонування чого-небудь. Можна зробити висновок, що педагогічні умови формування ПГМОППУ є сукупністю можливостей змісту, форми, методу та матеріального простору, що сприяють вирішенню конкретних педагогічних завдань. Вважаємо, що кожна виокремлена нами педагогічна умова буде мати ефективний вплив на практику організації освітньої діяльності щодо формування ПГМОППУ.

Необхідно зазначити, що у виокремленні педагогічних умов формування ПГМОППУ є врахування змісту дидактичних принципів, яким підпорядковується освітній процес: зв'язку теорії з практикою, професійної спрямованості, послідовності, варіативності, логічності, безперервності, автономності, інтеграції, прагматизму.

Результати проаналізованого досвіду вирішення проблеми впровадження проектного управління в державний сектор, стан сформованості ПГМОППУ дають змогу висловити припущення щодо того, що формування ПГМОППУ буде більш результативним за рахунок впровадження в освітній процес конкретних педагогічних умов:

- 1) розвиток мотивації курсантів-прикордонників щодо вивчення алгоритму дій у проектній діяльності;
- 2) збагачення змісту навчальних дисциплін прикладами проектного менеджменту;
- 3) використання активних методів у навчанні курсантів приймати управлінські рішення на засадах проектного підходу;
- 4) розширення професійно-орієнтованої практичної навчальної діяльності курсантів та розвиток корпоративної культури.

Вибір першої педагогічної умови формування ПГМОППУ обумовлений тим, що професійна підготовка курсантів-прикордонників політико-економічними, соціально-культурними та іншими факторами. Мотивація до здійснення певних дій можлива через усвідомлення вагомості управлінської діяльності офіцерів-прикордонників має вплив на ефективність діяльності.

Зміст другої педагогічної умови пов'язаний із тим, що в академії прикордонної служби існує декілька освітньо-професійних програм, за якими курсанти-прикордонники здобувають спеціальність. Лише у декількох освітніх програмах є навчальні дисципліни про проектне управління: «Управління проектами», «Основи наукового управління». Завданням науково-педагогічних працівників є розроблення такого змісту завдань, ситуацій, що можна інтегрувати у зміст достатньої кількості навчальних дисциплін.

Розроблення третьої педагогічної умови пов'язана з тим, що формування спеціальних здібностей та якостей, що дозволять забезпечити високий рівень компетентності та професіоналізму. Тому слід впроваджувати в освітній процес такі форми, методи та способи формування проектних умінь та навичок, щоб було враховано індивідуальні психологічні характеристики кожного курсанта-прикордонника, поштовх до саморозвитку та професійного самовдосконалення.

Вибір четвертої педагогічної умови пов'язаний із тим, що необхідно забезпечити таку професійну підготовку курсантів-прикордонників, в якій буде відтворено реальні умови професійної діяльності. Кожен курсант по завершенню навчання посяде своє місце у функціональній ієрархії прикордонного відомства і обов'язково буде виконувати управлінські функції. Вагому частку знань, умінь та навичок щодо проектного управління майбутні офіцери-прикордонники повинні отримати під час освітньої діяльності.

Таким чином нами було визначено педагогічні умови формування ПГМОППУ, сформованість яких у майбутніх офіцерів-прикордонників має прямий вплив на ефективність діяльності підрозділів та органів охорони державного кордону, адже прикордонна служба потребує впровадження сучасних результативних управлінських інструментів.

Список використаних джерел:

1. Балагур Л. О. Підготовка майбутніх офіцерів-прикордонників до управління основними підрозділами охорони державного кордону : дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04. – Хмельницький, 2015.– 227 с.;
2. Балендр А. В. Формування готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до вирішення конфліктних ситуацій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук :

спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / НАДПСУ. – Хмельницький, 2011. – 22 с.; 3. Богданюк О. Д. Формування готовності до професійної діяльності у майбутніх офіцерів-кінологів Державної прикордонної служби : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Нац. акад. Держ. прикордон. військ України ім. Б. Хмельницького. Хмельниц., 2007. 20 с.; 4. Бунєєв Т. В. Розвиток готовності в молодих офіцерів-прикордонників до самостійного виконання посадових обов'язків : дис. ... кандидата пед. наук : 20.02.02. ; Нац. акад. Прикордон. військ України. – Хмельницький, 2002. – 212 с.; 5. Керівництво з основ Проектного Менеджменту/Пер. з англ. УАУП, 1999; 6. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проектами для «неофіційних» проект-менеджерів / пер. з англ. М. Євсєєнко, О. Кожушко. Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. 240 с.

Воронова Н.С., д-р пед. наук, доцент
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет», Україна

Євроінтеграція в освіті: міжнародний проєкт
«Історія та культура Донбасу»

Війна Російської Федерації проти України інтенсифікувала євроінтеграційні процеси в освіті. Європейський Союз, Сполучені Штати Америки пропонують грантові, стипендіальні програми для українських науковців, освітян, митців. Висвітливо проєкт «Історія та культура Донбасу», що став переможцем в стипендіальній програмі від Польської Академії Наук та Національної Академії Наук Сполучених Штатів. Започатковано проєкт «Історія та культура Донбасу».

Інформація про проєкт.

Назва проєкту: Історія та культура Донбасу.

Підрозділ, який керує проєктом: Інститут археології та етнології Польської академії наук.

Контакт:

❖ електронна пошта: d.demski3.images@gmail.com;
voronova.ns@ukr.net;

❖ телефон: +48 734 478 138; +48 732 060 059.

Виконавці:

❖ Інститут археології та етнології Польської академії наук:
<http://iaepan.edu.pl/>;

❖ науковець з України: доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії, історії та соціально-гуманітарних наук ДВНЗ «ДДПУ»
<https://ddpu.edu.ua/> Воронова Н.С.
<https://www.facebook.com/profile.php?id=100028117722836> .

Опис проєкту.